



The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 11. listopada 2006.

Šimun Kananajac i Juda Tadej otkrivaju nam ljepotu kršćanske vjere

Draga braćo i sestre!

Danas ćemo se osvrnuti na dvojicu apostola: Šimuna Kananajca i Judu Tadeja (kojega se ne smije miješati s Judom Iškariotskim). Na njih se osvrćemo zajedno, ne samo stoga što ih popisi Dvanaestorice uvijek donose jednog uz drugog (usp. *Mt* 10,4; *Mk* 3,18; *Lk* 6,15; *Dj* 1,13), nego i stoga što nemamo mnogo podataka koji se na njih odnose, ne uzme li se u obzir činjenica da je u prošlosti Judi bila pripisivana jedna poslanica novozavjetnog kanona.

Šimun dobiva nadimke koji se razlikuju u četiri popisa: dok ga Matej i Marko nazivaju "Kananajac", Luka ga zove "Revnitelj". Ustvari, ova se dva opisa izjednačuju, jer i znače isto: u hebrejskom jeziku glagol qana znači "biti ljubomoran, strastven", a moe se primijeniti bilo na Boga, ukoliko je on ljubomoran na svoj izabrani narod (usp. *Izl* 20,5), bilo na ljude koji gore od revnosti u sluenju jedinom Bogu, potpuno tomu posvećeni, poput Ilije (usp. *1 Kr* 19,10). Sasvim je moguće, dakle, ako moda i nije pripadao nacionalističkom pokretu revnitelja (zelota), da je imao barem goruću revnost za idovski identitet, a time i za Boga, za njegov narod i za boanski Zakon. Ako je tomu tako, Šimun predstavlja suprotnost Mateju, koji je pak, kao carinik, potjecao iz djelatnosti koju su drali sasvim nečistom. To je očiti znak da Isus svoje učenike i suradnike poziva iz različitih društvenih i religijskih slojeva, bez predrasuda. Njega zanimaju osobe, a ne društvene kategorije i etikete! A lijepo je da su u skupini njegovih sljedbenika, svi, premda različiti, zajedno ivjeli, nadilazeći sve moguće teškoće: sam je Isus, zapravo, bio čimbenik jedinstva, u kojem su svi bili zdrueni. To je jasna pouka za nas, koji često rado naglašavamo razlike, pa čak i suprotnosti, zaboravljajući da nam je u Isusu Kristu darovana snaga za svladavanje naših sukoba.

Što se tiče Jude Tadeja, njega tako naziva predaja, zdruujući dva različita imena: ustvari, dok ga Matej i Marko nazivaju jednostavno "Tadej" (*Mt* 10,3; *Mk* 3,18), Luka ga naziva "Juda Jakovljević" (*Lk* 6,16; *Dj* 1,13). Nadimak Tadej nesigurnog je porijekla, a obično se tumači da dolazi od aramejskog tadda, što znači "prsa" pa bi značilo velikodušan, ili pak da dolazi od kratice grčkog imena "Teodor" ili "Teodot". O njemu nam je prenijeto malo podataka. Samo Ivan donosi njegovo pitanje upućeno Isusu za vrijeme Posljednje večere: "Kae mu Juda, ne Iškariotski: Gospodine, kako to da ćeš se očitovati nama, a ne svijetu? Odgovori mu Isus: Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti" (*Iv* 14,22-23).

Isusov neizravni odgovor potvrđuje izuzetno vanu istinu: puno Isusovo objavljenje njegovim učenicima nije izvanjsko, nego nutarnje; uvjetovano je učenikovom ljubavlju prema Isusu, ljubavlju koja nije samo osjetilna, nego i djelotvorna, koja dovodi do poučljivosti Isusovoj riječi, te učenika čini milim Ocu. U skladu s time, Otac i Isus dolaze se trajno nastaniti kod učenika. Judi Tadeju pripisano je u prošlosti autorstvo na jednom od poslanica Novoga zavjeta koje se nazivaju katoličke ukoliko su upravljene vrlo širokom krugu naslovnika. Ona je doista naslovljena "Ijubljenima u Bogu Ocu, čuvanima za Isusa Krista - pozvanima" (r. 1). Središnja skrb ovoga spisa jest upozoriti kršćane na sve one koji kao izgovor uzimaju Boju milost, ne bi li opravdali svoju razuzdanost i zaveli ostalu braću neprihvatljivim naukom, pa tako dovode do podjela unutar Crkve, potaknuti svojim snovima (usp. r. 8). Juda ih uspoređuje čak s palim anđelima, te snanim rječnikom kae da "putom Kajinovim pođoše" (r. 11). Osim toga bez ikakva ih suzdravanja označuje: "Oni su ljage na vašim agapama, bezobzirno se s vama gosteći i napasajući se; oblaci bezvodni što ih vjetrovi raznose, stabla besplodna u kasnoj jeseni, dvaput usahla, iskorijenjena, bijesno morsko valovlje što ispjenjuje svoje sramote, zvijezde litalice kojima je spremljena crna tmina dovijeka" (rr. 12-13).

K tome, govori o "bezbonicima" (r. 4), "rogobornim nezadovoljnicima" (r. 16), "sijačima razdora ... koji nemaju Duha" (r. 19). Danas moda više nismo navikli koristiti tako polemičan govor, koji, iako rabeći poetski lijepe slike, uspijeva vrlo jasno izreći kako ono što ostaje obiljeje kršćanstva, tako i ono što s njime nije kompatibilno. Put oprosta i dijaloga što ga je II. vatikanski sabor sretno započeo, sigurno valja nastaviti čvrstom ustrajnošću. To nas, međutim, ne smije navesti da zaboravimo jednako vanu obvezu ponovnog promišljanja i isticanja glavnih linija našega kršćanskog identiteta kojih se ne moemo odreći. S druge strane, potrebno je imati svijest da se taj naš identitet ne ostvaruje samo na jednostavnom kulturalnom planu, ni površno, nego da trai snagu, jasnoću i provokativnu odvanost koje su vlastite vjeri. Stoga tekst poslanice ovako nastavlja: "A vi, ljubljene, naziđujte se na presvetoj vjeri svojoj moleći se u Duhu Svetom, ušćuvajte se u ljubavi Bojoj, iščekujući milosrđe Gospodina našega Isusa Krista za vječni ivot... svadljivce karajte" (rr. 20-22). Poslanica se zaključuje ovim prelijepim riječima: "Onomu koji vas moe očuvati od pada i besprijeborne postaviti pred svoju Slavu u klicanju - jedinomu Bogu, Spasitelju našem, po Isusu Kristu, Gospodinu našem: slava, veličanstvo, vlast i moć i prije svakoga vijeka i sada, i u sve vijeke. Amen" (rr. 24-25).

Vidi se jako dobro da autor ovih redaka ivi u punini svoju vjeru, kojoj pripadaju tako velike stvarnosti kao što je moralni integritet i radost, pouzdanje i konačno hvala, budući da je u svemu pokretan samo dobrotom našeg jedinoga Boga i milosrđem našeg Gospodina Isusa Krista. Stoga, kako Šimun Kananajac, tako i Juda Tadej, pomau nam da uvijek iznova otkrivamo i neumorno ivimo ljepotu kršćanske vjere, znajući o njoj dati snano, ali i vedro svjedočanstvo.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom

Od srca pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, osobito vjernike upe svetoga Antuna iz Zagreba, djelatnike Hrvatske Turističke Zajednice te skupinu iz Vinkovaca. Ispunjeni Bojim mirom i ljubavlju, budite radost svima onima koje susrećete na putu ivota. Hvaljen Isus i Marija!